

VÝROČNÁ SPRÁVA 2023

BYSTRINA

Bystriny

Gajova 4
811 09 Bratislava

info@bystriny.sk
bystriny.sk

facebook
instagram
youtube

**Dobří ľudia sú ako
bystriny. Každá
pramení niekde inde,
hľadá si svoju cestu.
Ale keď sa začnú
spájať, dokážu vytvoriť
veľtok, ktorý formuje
krajinu.**

BYSTRINY

EDITORIÁL

Milé záujemkyne a zájemcovia o odpočet práce Bystrín,

ďakujeme, že ste si našli čas zoznámiť sa s nami bližšie, a že máte v časoch sociálnych sietí stále chuť a návyk pozrieť si aj priame zdroje a stráviť s nimi viac než len zopár sekúnd, navyše ešte čítaním.

Zároveň ste sa podujali na cestu späť v čase. Výročná správa je už „neaktuálnou snímkou“ minulosti a aj pre nás znamená prenesenie sa do úplne inej spoločenskej situácie a rozpomenutie sa na milníky, ktorými sme prešli.

Pri turbulentnosti dnešnej doby sa zdá už veľmi vzdialené a odťažité spomenúť si, že začiatkom roka 2023 sme sa ešte len zmierovali s myšlienkou, že Ruská invázia na Ukrajinu bude trvať oveľa dlhšie než sme predpokladali a bolestivú pandémiu COVIDu vystrieda namiesto vrúcne očakávaného pokoja ďalší prehlbovač polarizácie a udalostí, ktorá tak veľmi rozruší celú geopolitiku.

Ostatných päť rokov je plných udalostí, ktoré viažu emócie, našu pozornosť, prostriedky, poskytujú veľa nábojov pre tých, ktorí zneužívajú sociálne siete na manipuláciu reality a posilňovanie strachu či vášní a neposkytujú stabilitu na sústredenú dlhodobú prácu a rozvoj. Akosi sa učíme rozvíjať svoje dlhodobé misie v neustálej kríze, ale ako ukazujeme v špeciálnych novinách venovaných dôsledkom Ruskej agresie na Ukrajine, tieto krízy prinášajú aj obrovské príležitosti pre riešenie dlhodobo ignorovaných spoločenských problémov a výziev, ktoré ostávali nepovšimnuté. Ak ich uchopíme správne, sú obrovskou príležitosťou.

Tá si však vyžaduje oveľa bližšie poznanie terénu, vzájomnú dôveru, komunikáciu a spoluprácu. Počas štyroch rokov našej terénnej práce a spoznávania pozitívnych prúdov Slovenska sme pričasto narazili na to, že prirodzení spojenci a nositelia rôznej odbornosti, či riešení sa navzájom nepoznajú a nekomunikujú. Demokracia a aktívne spoločenstvo

si však vyžaduje pradivo dôvery, spájanie rôznych prúdov a spoluprácu, i vzájomné učenie. Preto sa naša činnosť aj počas roka 2023 sústreďovala na mapovanie pozitívnych aktérov z rôznych oblastí, ich prepájanie a tvorbu podhubia pre budúce spolupráce, výmenu skúseností či riešení. Ako, to sa dočítate v častiach o programe Opravári spoločnosti a Bystriny a bedeker Dobro-druh.

Skutočný vzťah ku Slovensku nevzniká cez prázdne slová a heslá, ale ozajstným poznaním terénu, problémov ľudí, aj ich úspechov. Cestovateľským bedekrom chceme preto motivovať čo najviac z nás, aby sme vyrážali spoznať Slovensko a ukazujeme, koľko vzácneho a kvalitného môžete na cestách postretnúť. Ak necháte svoje peniaze a podporu v komunitách a správnych rukách, vráti sa do mnohých verejno-prospešných projektov a lokálnej filantropie, ktorá vytvorí pevný základ pre aktívne, demokratické a európske Slovensko.

Okrem podpory, ktorá vám prinesie pôžitky z cestovania, potrebujú pozitívne prúdy a akákoľvek dlhodobá systematická práca aj udržateľnú podporu nielen na projektovej báze, ale inštitucionálnej. Preto sme spolu s Nadáciou Orange pilotovali ostatné roky kľúčový program udržateľnosti pre centrá nezávislej kultúry, ktoré tú takým dôležitým fyzickým bodom pre inovácie, demokraciu, občianstvo a šírenie hodnôt v regiónoch. Dúfame, že sa z neho po skončení stane dôležitá prípadová štúdia aj pre iných donorov a rozhodujúcich aktérov, a že systémová podpora občianskych aktivít

bude vo svete filantropie postupne štandardom. Tak ako aj silná lokálna filantropia a silné komunity. O to všetko sa snažíme už päť rokov aj my, učiac sa dlhodobo vydržať vo veľmi nestabilnom prostredí, ktoré menej a menej myslí na to, že hlboké korene vieme zapustiť iba vtedy, ak budeme mať vhodné podmienky, výživu a dokážeme vytrvať roky a roky mravenčou prácou kultivovať naše spoločné zdroje.

Prajeme vám príjemné čítanie nášho odpočtu, budeme vďační, ak nám pošlete otázky alebo spätnú väzbu a veľmi srdečne ďakujeme

tým hrdinom (ich mená prinášame na konci tejto správy), ktorí veria v dlhodobé otvorené partnerstvá a svojou energiou a zápalom umožňujú pokračovanie našej práce. Takisto ďakujeme tisícom úžasných ľudí v teréne, ktorí napriek nepriazni rozvíjajú krásne misie s veľkou vášňou a erudíciou. Slovensko je vďaka nim oveľa lepšie, než sa zdá z diaľky a z novinových titulok.

Na pozitívne prúdy Slovenska!

Zuzana Wienk

V mene celých Bystrín

MISIA A PILIERE ČINNOSTI

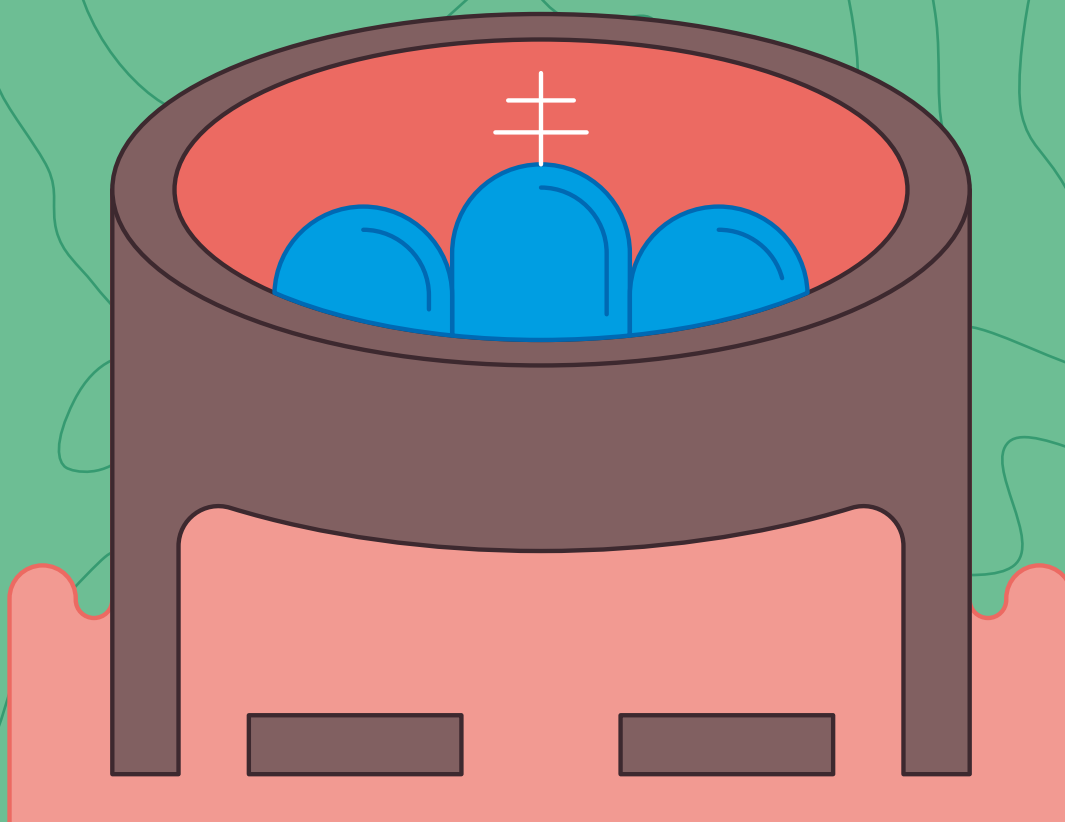
Misiou občianskeho združenia Bystriny je prispievať k návratu dôvery občanov v demokraciu a posilňovať jej udržateľnosť prostredníctvom podpory, ktorá je súdržná a solidárna, v ktorej si ľudia navzájom dôverujú, a ktorej členovia sú kompetentnými a aktívnymi občanmi starajúcimi sa o verejné dobro.

Na dosiahnutie cieľov rozvíja dva základné piliere. Začiatkom roka 2019 prevzali Bystriny po dohode s Alianciou Fair-play a VIA IURIS udeľovanie prestížneho občianskeho ocenenia Biela vrana. Tento projekt je ocenením občianskej odvahy. V novembri 2022 bolo ocenenie udelené už pätnásty raz ako podakovanie vzácnym ľuďom okolo nás, ktorí sú ochotní brániť pravdu a spravodlivosť v mene verejného prínosu. Oceňovaním a šírením

životných príbehov odvážnych občanov mení Biela vrana kultúrne nastavenia spoločnosti, význam občianskej odvahy a slúži ako inšpirácia pre ďalších.

Druhým pilierom činnosti organizácie je sieť Bystriny - budovanie a rozširovanie udržateľnej, koordinovanej a samo-organizovanej siete aktívnych občanov a expertných dobrovoľníkov, ktorí reagujú na volania o praktickú pomoc od občanov, formálnych i neformálnych občianskych iniciatív z celého Slovenska (snažiacich sa o nápravu lokálnych problémov a riešenie vecí vo verejnom záujme). Bystriny sú nadstavbou ocenenia Biela vrana a sieťou, ktorá poskytuje reálnu podporu oveľa väčšiemu okruhu aktívnych ľudí, čím zvyšuje zakorenenie hodnôt ocenenia vo verejnosti.

Veríme, že mnohé projekty, ktoré doteraz narážali na prekážky, dokážu napredovať práve vďaka spolupráci a pomoci.

PILIERE A CIELE SIETE BYSTRINY

1. Podpora a posilnenie už aktívnych občanov

Hľadáme spôsoby ocenenia a psychickej podpory aktívnych občanov a skupín (mapujeme príbehy aktívnych občanov a zverejňujeme ich pre inšpiráciu iných, prezentujeme príbehy tak, aby ich aktéri cítili podporu a poďakovanie)

Formáty:

Malé veľké príbehy / sociálne siete / prezentácia príbehov v médiách, na konferenciách, festivaloch a iných verejných podujatiach / mediálne partnerstvá

2. Praktická podpora a komunita pre tých, čo proaktívne zlepšujú svet okolo seba

Aktívni občania sa často stretávajú pre svoje novátorstvo a projekty

s nepochopením, cítia vo svojom okolí osamelosť alebo čelia nedostatku zdrojov a kapacít pre rast.

Vytvárame preto komunitu podobne nastavených aktívnych ľudí, aby sa prepojili, dodali si vzpruhu, inšpiráciu, zdieľali skúsenosti. Vytvárame záemie a strechu, prinášame praktické nástroje a zručnosti, aby sa aktívni ľudia zlepšovali a zažili úspech svojich misií.

Formáty:

Mentoringy / Workshopy a prednášky / Konzultácie a pomoc od expertných dobrovoľníkov / Sieťovacie eventy (Opravári spoločnosti)

3. Vytváranie prajného prostredia v spoločnosti oceňujúceho aktívnych občanov a prinášajúceho im zvýšený záujem a finančnú či kapacitnú podporu

Ako každá ryba potrebuje aj občianska spoločnosť "rybník", ktorý vytvára vhodné podmienky pre celý ekosystém a podporuje prosperitu spoločnosti. Tak sa aj my ako strešná platforma sústreďujeme na analýzu kvality prostredia a spoločenských podmienok potrebných pre aktívne občianstvo a využívame celoslovenský charakter a medzinárodné partnerstvá pre prenasťavenie systému tak, aby vytváral vhodné strešné podmienky pre aktívne občianstvo.

Formáty:

Kampane na sociálnych sieťach - bedeker Dobro-druh - Sieťovacie eventy (Opravári spoločnosti) - Prezentácia Bystrín a nástrojov podpory na konferenciách a eventoch - Prinášanie témy podpory aktívneho občianstva do verejného a mediálneho priestoru - Strategický dialóg s rozhodujúcimi aktérmi štátu,

verejnej správy, akadémie a biznisu o systémových riešeniach pre inštitucionálnu a dlhodobú podporu aktívneho občianstva

V roku 2023 sme sa preto konkrétne zamerali na:

- prepájanie aktívnych komunit s expertmi, aby zvýšili dosah svojich misií a posilnili zručnosti – poskytovanie know-how a školení (zrealizovali sme 161 prepojení a riešení medzi expertmi a aktívnymi skupinami, 8 strategických mentoringov, posilnili sme 136 absolventov online školení),
- pilotovanie unikátneho programu systémovej podpory a mentoringu pre nezávislé kultúrne centrá, aby prežili krízy, zosilneli a boli pevným zázemím kultúry a demokracie v regiónoch (Aktívna komunita)

- prispievanie ku zmene nastavenia celého prostredia a donorskej komunity, aby vedela podporovať aktívnych ľudí efektívnejšie, systémovejšie a zmyslupnejšie
- prepájanie a pomoc pri budovaní vzájomnej dôvery medzi rôznymi skupinami, aby silnela lokálna filantropia a lokálne spojenectvá dobra (unikátna sieť Spojensko, ktorá prepája konzervatívov a liberálov v otvorených rešpektujúcich debatách, eventy prepájajúce nezisk a biznis, konzultácie biznis lídrov pre aktívne komunity Opravári spoločnosti),
- trvalú kampaň za občiansku odvahu a aktivity (prinášame regióny do pozornosti štátu, donorov, celoštátnych inštitúcií a aktérov, Biela vrana ocenila v spolupráci so Slovenským národným divadlom štyri príbehy),

- zosilňovanie príbehov aktívnych občanov cez celoslovenské médiá, aby boli inšpiráciou (desiatky príbehov cez sociálne siete a aktuality.sk, verejné eventy a diskusie v regiónoch – viac ako milión divákov zasiahnutých cez sociálne siete, online stream a vysielanie RTVS i ďalších médií, shortlisted v Social Awards Slovakia za komunikáciu na sociálnych sieťach)
- vydanie cestovateľského bebedkra Dobro-druh, ktorý objavuje vzácne miesta a komunity hodné podpory a poznania, pozýva spoznávať cez cestovanie a tak prehĺbuje vzťah ku Slovensku a jeho pozitívnym prúdom.

OPRAVÁRI SPOLOČNOSTI

Počas predchádzajúcich rokov sieťovania aktívnych občanov na Slovensku a podpory prostredia, ktoré by bolo prajnejšie nastavené pre aktivizmus sme často narážali na poznanie, že prirodzení spojenci a podobne hodnotovo orientované skupiny z rôznych prostredí sa nepoznajú alebo nie sú aktívne vo verejnom priestore, čo značne limituje dosah rôznych verejno-prospešných misií. Preto sme oslovili širšiu koalíciu celoštátnych i lokálnych lídrov s ponukou vytvoriť neformálnu sieť a organizovať v piatich vybraných mestách pravidelné stretnutia.

Neformálna celoslovenská sieť Opravári spoločnosti vedená koalíciou celoslovenských a regionálnych lídrov tak začala v roku 2023 mapovať a prepájať ľudí a inštitúcie z biznisu, verejnej správy, akadémie, slobodných povolání a občianskej spoločnosti.

Hlavnou náplňou siete bolo v prvej fáze pravidelné organizovanie

diskusných a prepájacích eventov s cieľom bližšie spoznať hodnotovo zladených aktérov vo svojom okolí, ale aj na celom Slovensku, vymieňať si skúsenosti, trendy, obohacovať kapacity a zručnosti, spoznávať prípadové štúdie kvalitných riešení a rozvíjať vzájomnú kooperáciu a konštruktívnu komunikáciu. Stretnutia v trvaní 3-4 hodiny sa konajú v piatich slovenských mestách Bardejov, Banská Bystrica, Košice, Liptovský Mikuláš a Žilina raz za tri mesiace. Momentálne prepájajú cez 200 lídrov a inštitúcií zo všetkých sektorov. V roku 2023 sme stihli zorganizovať 15 takýchto podujatí.

Vďaka sieti Opravárov sa napríklad rozšíril projekt Objavte do Bardejova, občianske iniciatívy získali expertnú pomoc podnikateľov či iných expertov, prepojili sa aktéri z rôznych prostredí a aktívni občania získali prístup ku know-how a inšpiratívnym prípadovým štúdiám z iných regiónov a renomovaných inštitúcií či expertov.

V rokoch 2024 a 2025 sieť postupne plánuje pridať rôzne formy podujatí zameraných na tvorbu konkrétnych riešení spoločenských a komunitných problémov aj rozširovať počet eventov a miest, v ktorých sa konajú.

Viac informácií o sieti, pripravovaných podujatiach a možnostiach zapojenia získate na našej webovej stránke bystriny.sk.

Koalíciu Opravárov spoločnosti tvoria Bystriny, Zastúpenie európskej komisie na Slovensku, Výskumná a inovačná autorita SR, Vacuum Group, Lucia Pašková, Lucia Šicko, Bašta kultúrno – komunitné centrum, Boris Gogola, Záhrada – centrum nezávislej kultúry, Katarína Ďurčová, Tabačka Kulturfabrik, Diera do sveta o.z., Jaroslav Grygar, Nová synagóga Žilina – centrum pre súčasné umenie a kultúru, Martina Ďurčová.

O KRAJINE 2

Špeciálne noviny plné silných príbehov a rozhovorov, ktoré mapujú vojnový konflikt na Ukrajine.

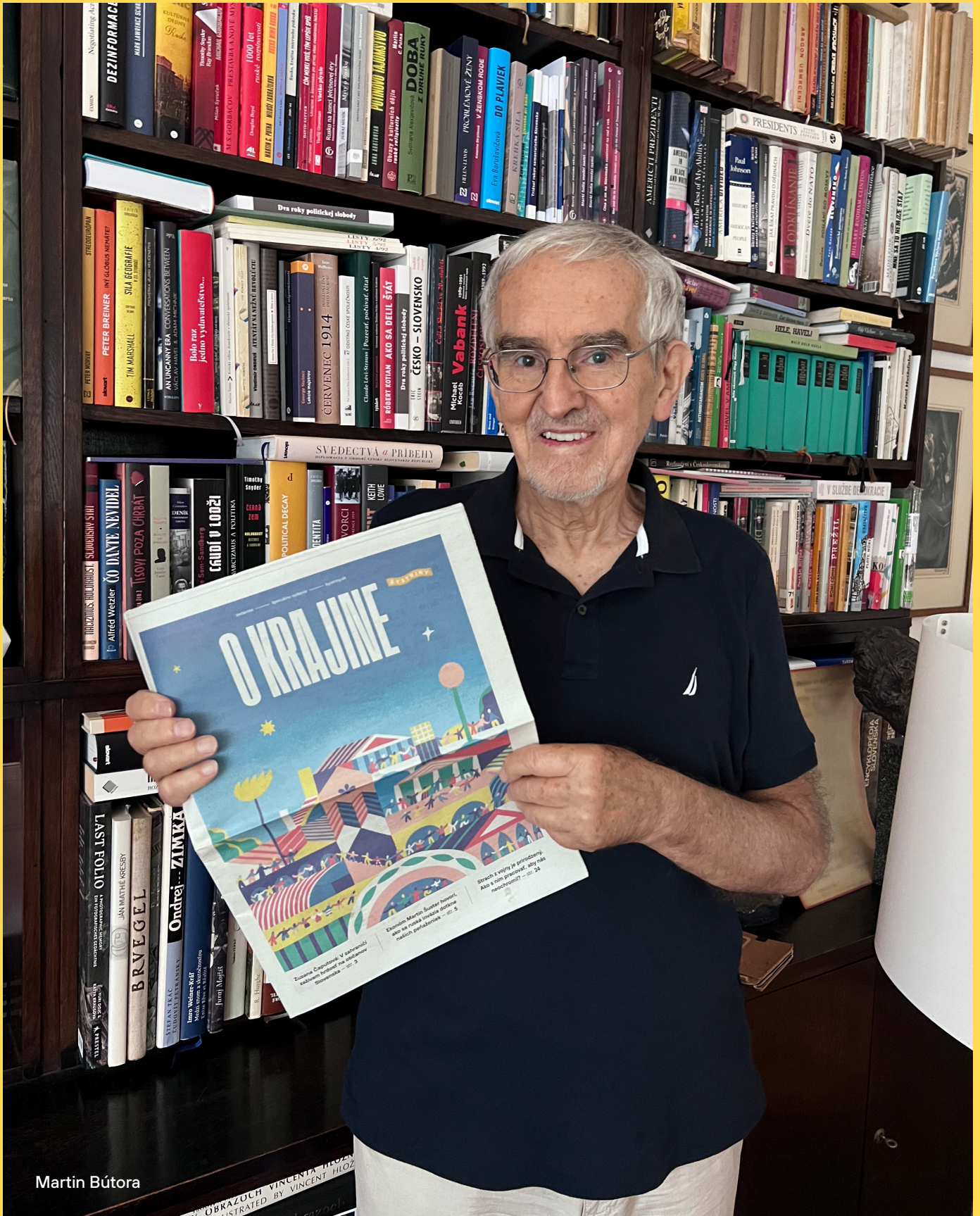
Špeciálne noviny „O KRAJINE“ sme sa rozhodli vydať po úspechu novín z roku 2022 aj po druhýkrát. Venujú sa Ruskej invázii na Ukrajinu a majú slúžiť ako zdroj objektívnych informácií, dôležitého kontextu a inšpirácie. Cieľom druhého vydania bolo mapovať dôsledky tejto krízy na Slovensko a podporiť konštruktívny dialóg v spoločnosti.

Noviny „O KRAJINE 2“ sme distribuovali po celom Slovensku k ľuďom zadarmo do schrá-

nok i vybraných inštitúcií, aby mohli byť kompasom, zdrojom informácií a sily aj pre ostatných.

Noviny sú plné vzácných respondentov z rôznych oblastí ako: prezidentka Zuzana Čaputová, veľvyslankyňa EÚ v Kyjeve Katarína Mathernová, sociológ Martin Bútora, ekonóm Martin Šuster, diplomatka Ľubica Karvašová, expert na informačnú bezpečnosť Tomáš Kriššák, preživšia holokaustu Eva Mosnáková a mnohí ďalší.

Náklad novín 10 000 ks podporila Nadácia Orange.

Martin Bútor

BEDEKER

DOBRO / DRUH

Na našich cestách po Slovensku a poznávaní jeho aktívnych pozitívnych prúdov sme si uvedomili, že každý ozajstný vzťah (vzťah ku krajine nie je výnimkou) musí byť ukotvený v jej skutočnom poznaní, že toto poznanie pôsobí aj ako užitočná terapia pre šíriacu sa skepsu, pretože odkrýva obrovské množstvo skupín a komunít, ktoré sa starajú o dedičstvo alebo rozvíjajú potenciál svojho okolia bez ohľadu na štát a jeho vôľu s veľkou vášňou, profesionalitou a erudovanosťou. A napokon, že rovnomerný rozvoj Slovenska si vyžaduje našu pozornosť a podporu tých, ktorí sú vyslancami a reprezentantmi hodnôt v teréne.

Preto sme sa rozhodli systematicky mapovať tieto vzácne miesta a komunity a motivovať nás všetkých k autentickému a osobnému spoznávaní našej bohatej krajiny, a tak i podpory tých, ktorí pretvárajú svoje okolie. Čím viac z nás spozná to

vzácne, vytvorí si ozajstný vzťah ku Slovensku a jeho pozitívnym prúdom a začne ich podporovať, tým silnejšie bude zázemie pre moderné, demokratické a súdržné Slovensko.

Cestovateľské bedekre alebo ročenky Dobro-druh sú zosobnením tejto snahy a pozvaním pre vás na cesty, ktoré prepájajú zážitky s hodnotami a hlbším zmyslom. V roku 2023 sme pripravili až druhú takú ročenku, v ktorej sa sústreďujeme na to, čo máme na Slovensku radi a približujeme predstavu moderného otvoreného vlastenectva, ktoré sa nebojí sebedomej výmeny so svetom a inými inšpiráciami a posúva naše tradície tak, aby ostávali relevantné.

Bedeker 2024 obsahuje vyše 200 strán a 658 tipov zozbieraných širokou komunitou v rôznych kategóriách, ako sú gastro, ubytovanie, výlety, turistika, pamiatky, kultúra,

zážitky, aktivity a nákupy. Tento aktualizovaný bedeker ponúka nové miesta a príbehy, ktoré prinesú čitateľom nové zážitky a posilnia ich lásku k Slovensku.

Bedeker s rozmerom 20x25 cm sme vydali v náklade 1250 kusov, po jeho úspechu u čitateľov sme neskôr dotlačili ďalších 500 kusov. V crowdfundingovej kampani na platforme DONIO ho podporilo 342 darcov a ďalšie stovky si ho zakúpili v kníhkupectvách Artforum a Martinus. Srdečne ďakujeme za podporu všetkým darcom, ako aj firmám – Telekom, Slovenská sporiteľňa, Čechová & Partners, Taylor Wessing Bratislava, Seesame, ktoré podporili vydanie a dotlač priamou podporou, kúpou inzercie, či kúpou bedekra pre svojich zamestnancov, partnerov ako darček ku Vianociam či teambuildingu, ako aj firmám a jednotlivcom, ktoré venovali do crowdfundingu odmeny.

BODY ZLOMU

Vo februári 2023 sme si prostredníctvom spomienkového večera, zorganizovaného v spolupráci so Slovenským národným divadlom, pripomenuli piate výročie vraždy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej a prvé výročie invázie Ruska na Ukrajinu. Toto významné podujatie sa konalo vo Veľkej sále SND a zdôraznilo spoločenský dopad týchto tragických udalostí.

Hlavným bodom programu bol hĺbkový rozhovor s prezidentkou SR Zuzanou Čaputovou,

ktorý moderovala Zuzana Wienk. Na večere vystúpili Jakub Ursiny a Zuzana Mikulcová s piesňami z muzikálu Deža Ursinyho „Peter a Lucia“, ako aj Charkovské kvarteto „East Opera“ z Charkovského národného akademického divadla opery a baletu a herci SND. Večer kládol dôraz na spoločenskú reflexiu a uctenie odvahy a odkazu obetí.

Podujatie bolo streamované a zároveň vysielané na kanáli RTVS 24, čo umocnilo jeho rezonanciu vo verejnosti.

AKTÍVNA KOMUNITA

V spolupráci s Nadáciou Orange a Akadémiou sociálnej ekonomiky sme v roku 2023 zorganizovali tretí ročník na Slovensku unikátneho strategického programu na podporu nezávislých kultúrno-komunitných centier, ktoré sú kľúčovými miestami pre nezávislého kultúru, intelektuálne zázemie a občiansku infraštruktúru v regiónoch. Centrá slúžia ako motor inovácií a stretávacie body pre rôzne prúdy a v časoch spoločenských a hodnotových kríz poskytujú rôznym občianskym komunitám dôležitú logistickú, organizačnú a intelektuálnu podporu.

V treťom ročníku program ponúkol strategickú podporu ôsmim centrá: Arta v Piešťanoch, Bašta v Bardejove, Nová Cvernovka v Bratislave, Die-ra do sveta v Liptovskom Mikuláši, Presahy v Modre, Nová Synagóga

a Stanica Záriečie v Žiline, Tabačka Kulturfabrik v Košiciach a Záhrada v Banskej Bystrici.

Program zahŕňal nielen inštitucionálnu finančnú pomoc od Nadácie Orange, ale aj osemmesačný vzdelávací a mentoringový program na mieru od Bystrín. Každé centrum malo prideleného osobného mentora, s ktorým pracovalo na rozvoji strategických zručností a posilňovaní svojej udržateľnosti. Pravidelné dvojdnové stretnutia celej skupiny každé dva mesiace poskytli priestor na získanie kľúčových zručností prostredníctvom prípadových štúdií a zdieľanie skúseností pod odborným vedením expertov z rôznych oblastí.

Zapojené centrá v predbežnom hodnotení dopadov programu po dvoch rokoch fungovania vysoko hodnotili

program prispôsobený na mieru, ako aj kontinuálny priestor pre rozvoj a profesionalizáciu, ktorý v dlhodobom horizonte ponúka sústredené zázemie pre riešenie strategických výziev. Vytvorenie priestoru a kapacít pre rozvoj inštitúcií a neviazanú finančnú podporu hodnotia účastníci v aktuálnom Slovenskom prostredí ako výnimočnú. Program je unikátny svojou dĺžkou, kombináciou finančnej a mentoringovej podpory, zameraním na infraštruktúru nezávislej kultúry na Slovensku a dlhodobým partnerstvom s korporátnou filantropickou inštitúciou podporujúcou vybrané subjekty strategicky a inštitucionálne. Ide o posledný ročník pilotného programu, ktorý bude tvoriť po jeho vyhodnotení dôležitú prípadovú štúdiu efektov systémovej podpory nielen v slovenskom, ale aj európskom kontexte.

OBČIANSKE INICIATÍVY, KTORÉ BYSTRINY SPOJILI DO SPOLOČNEJ SIETE

Baterkáreň

Trnava

Baterkáreň je komunitné reuse centrum, ktoré sa zameriava na znižovanie tvorby odpadu a zavádzanie princípov cirkulárnej ekonomiky do každodenného života bežných ľudí.

Zoulus

Vinodol

Združenie vzniklo začiatkom roku 2007 po komunálnych voľbách. Činnosť združenia sa odvtedy zameriava od tej doby na kultúrnospoločenské akcie v tejto malebnej obci, brigády na zlepšenie životného prostredia a aktivity ktoré združujú občanov obce.

ZOMOS

Slovensko

Komunita, ktorá podporuje miestnych aktivistov a poslancov v úsilí o lepšie samosprávy.

Ťahanovská záhrada

Košice

Komunita v záhrade na pomedzí sídliska a dediny Ťahanovce vytvára zázemie a podmienky na bezplatne organizované voľnočasové aktivity ľudí z okolia.

Také Naše

Poloniny

Organizujú zážitkové podujatie Objavte Poloniny a okrem toho skúšajú

netradičné prístupy k rozvoju regiónov.

Rozmanita

Bratislava

Občianske združenie Rozmanita buduje hmatateľný príklad skutočne inkluzívnej, rozmanitej školy a komunity, ktorá je otvorená všetkým deťom a dospelým, bez ohľadu na príjmy, znevýhodnenia, nadania či akékoľvek potreby.

Lýceum Modra

Modra

Partia kamarátov sa rozhodla, že svoje skúsenosti a talent vloží do aktívneho rozvoja kultúry. Hlavným

zámerom je aktivizovať nadšencov pre nezávislú kultúru a rozširovať jej publikum.

Skryté poklady Slovenska

Slovensko

Cieľom organizácie je mapovanie a propagácia menej známych, no zaujímavých miest na Slovensku, ako aj obnova pamiatok a organizovanie podujatí a prehliadok v pamiatkovej zóne Sirk-Železník.

RAMAGU

Pieniny a Zamagurie

Nezávislé divadlo, nezávislá regionálna tlač a umelecká agentúra v Pieninách a Zamagurí.

Atmosféra

Hontianske Nemce

Občianske združenie Atmosféra už deväť rokov organizuje multižánrový festival Atmosféra v malej obci Hontianske Nemce. Hlavným dôvodom organizácie podujatia bolo priniesť alternatívnu kultúru aj do regiónu, kde možnosť na kultúrne vyžitie veľa nie je.

Spoločnosť Jaromíra

Krejčara

Trenčianske Teplice

Iniciatíva, ktorej jediným cieľom je záchrana Liečebného domu Machnáč v Trenčianskych Tepliciach. Vznikla po 10 rokoch umeleckého aktivizmu

jej členov, ktorí v roku 2020 založili neziskovú organizáciu pomenovanú podľa architekta stavby.

OZ Sýpka

Moravské Lieskové

OZ Sýpka dostalo ponuku využiť a tematicky naplniť priestor starej sýpky a jej okolia na okraji obce Moravské Lieskové.

Alter Nativa

Brdárka

Občianske združenie Alter Nativa pôsobí už sedemnášť rokov v malej gemerskej obci Brdárka, kde sa jeho členovia pokúšajú vytvoriť príjemné miesto na plnohodnotný život v súlade s ich vnútorným cítením, v udržateľnom etickom vzťahu k prírode a k sebe navzájom.

Kolektív

Košice

Sme kolektív mladých ľudí so snahou robiť veci inak. Pre krajšie miesta, pre nás všetkých. Veríme, že skrz projekty, ktoré budú slúžiť ľuďom a rozvoju miest sa vieme podieľať na skvalitnení verejných priestorov, životného prostredia, podpory kultúry aj umenia.

Fabrika umenia

Partizánske

Fabrika umenia je občianske združenie, ktoré vzniklo v marci 2015 v meste Partizánske, keď sme si

povedali, že s tou kultúrou v Partizánskom je treba naozaj niečo spraviť. Naším cieľom je vytvárať priestor pre súčasné umenie a kultúru, organizovať nové formáty podujatí atraktívne pre mladých.

Naša Revúca

Revúca

O.z. Naša Revúca vzniklo, lebo ho ľudia potrebovali. Potrebovali ho aktívni, aby sa mohli realizovať, a potrebovali ho aj ostatní, aby mohli znovu uveriť v to, že majú možnosť a silu meniť svet k lepšiemu.

Rimavská kaviareň

Rimavská Sobota

Spojilo ich organizovanie protestov Za slušné Slovensko v roku 2018. Počas nich sa začali viac zaujímať aj o komunálnu politiku a jej dopady na mesto a okres Rimavská Sobota.

ETP

Slovensko

Poskytujú pomoc pre znevýhodnené regióny, spoločensky znevýhodnené skupiny a etnické menšiny.

NZ INAK

Nové Zámky

Spojili sa, aby spoločne vytvárali krajšie Nové Zámky.

Bašta – kultúrno-komunitné centrum

Bardejov

Skupina zanietencov zveľaďuje historickú Baštu a vnáša do nej život. Dnes sa to tam hemží pestrými skupinami ľudí a kultúrnymi akciami.

Pod' na dvor

Košice

Susedia sa spojili, aby prinavrátili život nevyužívanému dvoru a mohli tak spoločne meniť veci v ich okolí k lepšiemu.

Združenie Slatinka

Slovensko

Aktivisti z občianskeho združenia Slatinka chránia prírodné lokality na Slovensku a dedinku Slatinka pred zničením.

Neformálna skupina A8

Humenné

Osem občianskych aktivistov sa stretáva, aby sa podporovali v úsilí o lepší život v meste.

Kultúrno-kreatívne centrum Kláštor

Rožňava

Partia nadšencov dáva dokopy schátraný mestský kláštor. Chcú z neho mať živý priestor pre kultúru a sociálno.

Gotická cesta

Gemer

Miestni aj cezpoľní nadšenci pomáhajú s opravou gemerských kostolíkov a hrdo ich ukazujú svetu.

OZ Proti korupcii

Žilina

Skúsení aktivisti dlhodobo upozorňujú na korupciu či plytvanie verejnými zdrojmi v regiónoch.

Centrum komunitného organizovania

Banská Bystrica

Neziskovka spojila občanov do platformy „Nie v našom meste“, ktorá prispela k prehre Mariána Kotlebu v župných voľbách.

Za slušné Slovensko

Slovensko

Neformálna sieť aktívnych občanov pomohla vytvoriť verejný tlak v čase, keď to krajina veľmi potrebovala. O spravodlivejšie Slovensko sa snaží naďalej.

Záhrada – Centrum nezávislej kultúry

Banská Bystrica

Nadšenci z kultúrneho centra poľudšťujú priestor v srdci Banskej Bystrice, aby doň prinášali umenie a tvorivú slobodu.

Iniciatíva slovenských učiteľov

Slovensko

Skupina aktívnych učiteľov chce priniesť nový vietor do debaty o stave nášho školstva.

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek

Slovensko

Stavovská organizácia dlhodobo upozorňuje na nedostatok zdravotných sestier. Cítia ho ony samy aj pacienti v nemocniciach.

Living memory

Slovensko

Skupina odborníkov, ktorá chodí za študentmi na stredné školy, aby s nimi debatovala o slobode.

Pre Bánovce

Bánovce nad Bebravou

Partička rôznorodých aktivistov spojila sily, aby vedela lepšie pomáhať svojmu mestu.

Pošli dobro

Slovensko

Charitatívna organizácia, ktorú založil v septembri 2020 Trnavčan Ján Cipár v reakcii na kritickú situáciu počas pandémie. Cieľom mladých ľudí je vyčariť úsmev seniorom v domovoch dôchodcov listami a darčekom.

Očami prírody

Zvolen

Študentská iniciatíva, ktorá združuje ľudí, ktorí majú negatívne skúsenosti s environmentálnou kriminalitou osud našej prírody im nie je ľahostajný.

Znepokojené matky

Bratislava

Iniciatíva matiek, ktorá upozorňuje na klimatickú krízu a stratu biodiverzity, pretože ohrozujú budúcnosť detí.

Impact Games

Bratislava

Inovačná platforma Impact Games vznikla pre vývoj hier, využívanie gamifikácie a technológií pre pozitívny spoločenský dopad.

DemDis

Slovensko

DemDis je demokratickou diskusnou platformou. Cieľom je nachádzanie konsenzu v polarizovanej spoločnosti a zisťovanie spoločenských nálad.

Jeden svet

Slovensko

Medzinárodný festival dokumentárnych filmov, ktorý vytvára progresívnu a inovatívnu platformu pre dokumentárnu produkciu z celého sveta.

Diera do Sveta

Liptovský Mikuláš

Diera do Sveta je angažované kultúrne centrum v Liptovskom Mikuláši, ktoré existuje od roku 2014.

Skutočne zdravá škola

Slovensko

Skutočne zdravá škola ponúka bezplatný a komplexný program kvalitného a udržateľného stravovania a neformálneho vzdelávania o jedle a výžive pre materské, základné a stredné školy.

Andoras

Betliar

Hlavnou úlohou OZ Andoras je podpora kultúrnych, vedeckovo-výskumných a popularizačných aktivít súvisiacich s kaštieľom Betliar, hradom Krásna Hôrka a mauzóleom v Krásnohorskom Podhradí, ktoré spravuje SNM – Múzeum Betliar.

HÁJOVNĀ

Červená Studňa – Banská Štiavnica

Kultúrne – turistické centrum HÁJOVNĀ sa nachádza na periférií historického mesta Banská Štiavnica v sedle Červená Studňa. Areál po rokoch devastačného správania jeho obyvateľov sa dostal do extrémne zanedbaného stavu. Po 1,5 ročnom úsilí sa podarilo areál vyčistiť a skultivovať.

Parta

Martin

Partia, ktorá hľadá novú živú kultúrnu identitu v Martine, a to prostredníctvom workshopov, konferencií, intervencií, poskytovaním odborného a právneho poradenstva a konzultáciami pre nové projekty v meste. Ich hlavnou misiou je vrátiť mesto Martin na mapu súčasnej kultúry Slovenska.

Tabačka Kulturfabrik

Košice

Príbeh Tabačky sa začal písať v roku 2009 v opustenej budove bývalej tabakovej továrne, ktorej vdýchli nový život Peter Radkoff s tímom občianskeho združenia Bona Fide. Dnes je Tabačka miestom stretávania, zdieľania vedomostí a spoločnej multizánrovej tvorby.

Truc Sphérique

Žilina

Tím kultúrnych a umeleckých nadšencov, ktorí majú v Žiline na starosti dva krásne priestory – Stanicu-Zárečie a Novú Synagógu, ktorá patrí do medzinárodnej siete nezávislých kultúrnych inštitúcií. V oboch hostia rôzne spoločenské podujatia a pri-nášajú na sever Slovenska nezávislú kultúru a nové možnosti vzdelávania.

Divadlo dNO

Námestovo

Divadlo vzniklo pod záštitou OZ Severný vietor ako združenie kreatív-

nych Oravčanov, ktorí chceli rozvíjať umenie vo svojom regióne. Programovo hľadajú cesty pre spoluprácu profesionálnych umelcov pochádzajúcich, alebo pôsobiacich na Orave, medziodborové spolupráce, či edukáciu a zapájanie neprofesionálnych tvorcov. Divadlo sídli v Námestove.

Art Aktivista

Žilina

Združenie, ktoré spája sociálne vylúčené deti do spoločných tvorivých a umeleckých aktivít. Tie potom prezentujú v galériách doma aj v zahraničí. Art Aktivista nadväzuje na niekoľkoročné iniciatívy audiovizuálneho umelca a filmára Tomáša Rafu. Združenie pripravuje obsah aj pre vzdelávací online projekt Postpravda.sk, ktorý posilňuje vzdelávacie aktivity pre žiakov aj pedagógov na školách.

Futbalová komunita Kozmos

Bratislava

Hlavný cieľ tejto futbalovej komunity je vniesť do futbalu viac kultivovaného správania, demokratických hodnôt a tolerancie. Otvorene vystupujú proti fašizmu, rasizmu a homofóbi, podporuje hodnoty feminizmu a rovnosti a snažia sa ich šíriť aj cez ligový a mimo ligový futbal po Bratislave aj celom Západnom Slovensku.

COOLTAJNER

Považská Bystrica

Kultúrno-komunitný projekt, ktorým partička kamarátov chcela oživiť Považskú Bystricu počas leta 2015. Nakoniec však pokračovali celoročne a už sa im podarilo uskutočniť podujatia pre desaťtisíce návštevníkov a stále pokračujú.

Emocionálny kompas

Prešov

Iniciatívna, ktorá po celom Slovensku rozvíja zdravú prácu s emóciami a budovaním láskavých vzťahov v školách, v rodinách aj v celej spoločnosti. Sociálne a emocionálne zručnosti považujú za nevyhnutné pre starostlivosť o duševné zdravie, zamedzenie tragickým udalostiam u detí a mládeže, ale aj pre pre zvyšenie šancí vymanenia sa z generáčnej chudoby, či zamestnateľnosť.

Včelí kRaj

Liešnica

Projekt Včelí kRaj sa začal formovať v roku 2013 a má hlboké korene v bohatej včelárskej tradícii rodiny Turčániovcov, ktorá siaha až do obdobia pred viac ako 65 rokmi. David, ako tretia generácia včelárov v tejto rodine, spolu so svojou partnerkou Soňou, v súčasnosti dokončujú prvú vzdelávaciu včelnicu na Slovensku a pripravujú individuálne včelárske kurzy pre školy, rodiny či firmy.

Živý priestor

Námestovo

Hrdí Námestovčania sa prioritne venujú kultivácii životného prostredia, skvalitňovaniu verejného priestoru, environmentálnym témam, umeniu v priestore a networkingu medzi ostatnými hrdými a aktívnymi Námestovčanmi. Ich hlavným cieľom je na Hornej Orave vytvoriť aktívnu komunitu zloženú z jednotlivcov, ktorí sa chcú doma angažovať a zlepšovať svoje okolie.

My Mamy

Prešov

Združenie už viac ako 20 rokov poskytuje podporu ženám zažívajúcim násilie. Prevádzkujú aj jediný bezpečný ženský dom v Prešovskom kraji, kde ženy a ich deti nájdu poradenské centrum so sociálnym, psychologickým, právnym, finančným aj pracovným zameraním. Okrem toho v Prešove organizujú festivaly FemFest & 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách.

Odpútaj sa

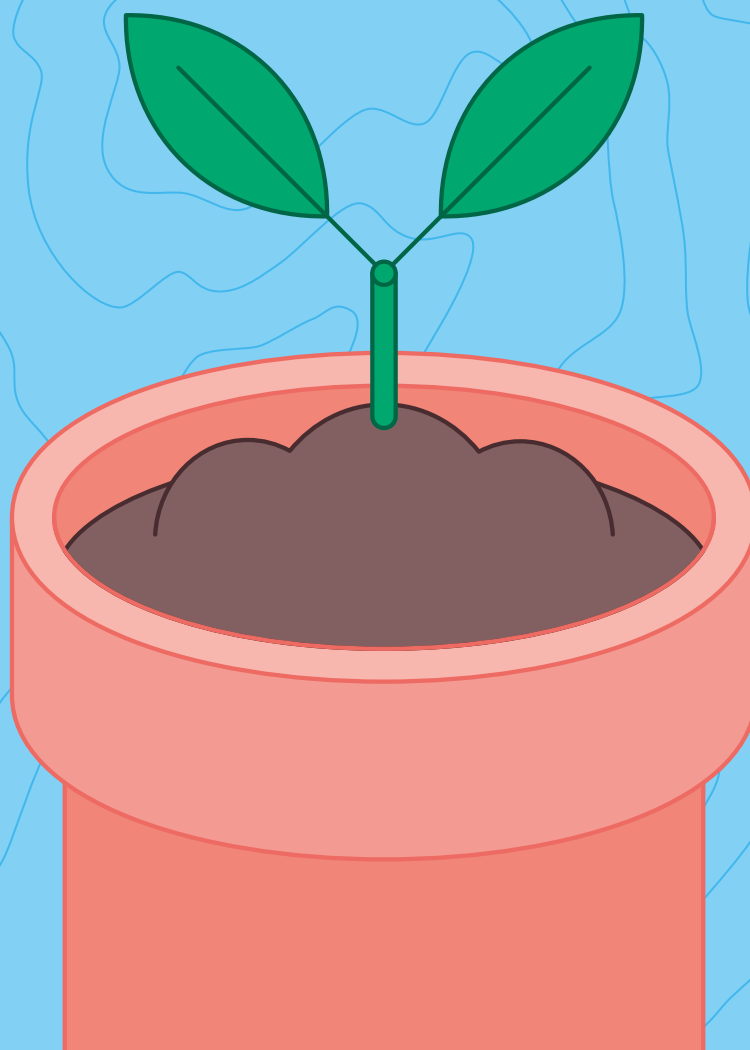
Slovensko

Keďže je mentálne zdravie u nás už dlhodobo na druhej koľaji, trio zakladateľov Odpútaj sa Radovan Vítek, Juliana Gubišová & Ján Mitáč prišli s alternatívou v podobe liečenia v skupinách, kde sa viac ľudí dostane naraz k pomoci a aj za lepšiu cenu. Stretnutí je dokopy 10 a prebiehajú za účasti odborníkov – psychoterapeutov.

Chceme, aby ľudia, ktorým záleží na rozvoji krajiny, cítili podporu. Preto spájame organizácie a komunity, ktoré menia svoje okolie k lepšiemu a zasievajú v spoločnosti semienko nádeje.

BYSTRINY V ČÍSLACH

7

viacdenných komunitných stretnutí v offline a online

15

Opravári spoločnosti

6

zdelávacích eventov, webinárov, školení

80

mentoringov pre členské iniciatívy

320

hodín mentoringu a konzultácií pre členské iniciatívy

8

polročných mentoringov v rámci programu Aktívna komunita

161

spojení a konzultácií pre členské iniciatívy

46

publikovaných Malých-veľkých príbehov

29

publikovaných výstupov činnosti siete

51

zverejnených článkov v spolupráci s Aktuality.sk

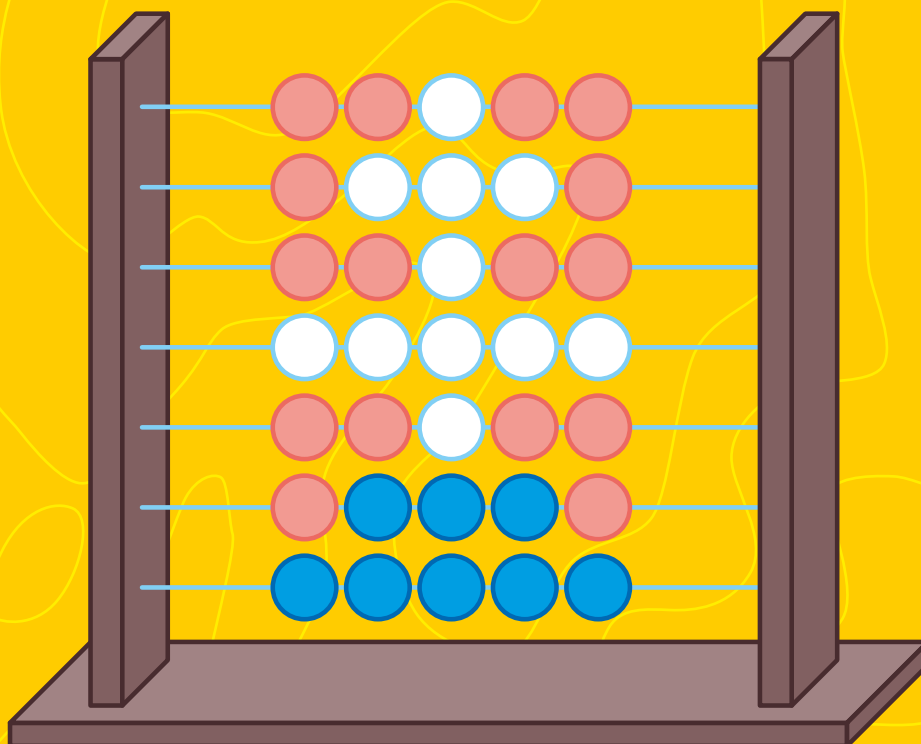
42

regionálnych návštev

1

bedeker

Každá pomoc sa počíta.

BIELA VRAVNA

V roku 2023 sme pripravili už 16. ročník ocenenia Biela vrana. Udeľujeme ho ako poďakovanie vzácnym ľuďom okolo nás, ktorí sú ochotní brániť pravdu a spravodlivosť, preukázali občiansku odvalu a potlačili osobné záujmy v mene verejného prínosu či princípov.

Ocenenie sa v tomto roku výraznejšie postavilo za ľudí, ktorí sa stali terčom sústredenej nenávisťi, upriamilo pozornosť na ich hodnotné misie a zdôraznilo, aké je dôležité zvýšiť spoločenskú podporu pre ľudí, ktorí nastavujú svoju tvár za hodnoty demokracie v časoch jej oslabovania a polarizácie. Práve schopnosť byť pevne hodnotovo ukotvený, i keď to nie je v kurze, spojilo ocenené príbehy aj s laureátom Bielej vrany za dlhodobý prínos.

Rada Bielej vrany vybrala pre rok 2023 týchto laureátov:

Prví dvaja laureáti majú mnoho spoločného, obaja sú mladí ľudia a s vášňou sa venovali svojim komunitným, verejnoprospešným misiám. Obaja sa stali predmetom nepochopenia, nátlaku a obaja o ne prišli. Preto boli ocenení spoločne.

Tomáš Bálint

FOTO: ROBERT TAPPERT

Bývalý pracovník Mestského kultúrneho strediska v Rimavskej Sobote. Ako kultúrny manažér priniesol do regiónu viaceré úspešné podujatia. Popritom sa venoval občianskemu aktivizmu. Po kritike primátora prišiel o miesto aj dotáciu na hudobný festival FRAJ. Tomáš Bálint založil nové nezávislé kultúrne centrum CITADELA a pokračuje aj v organizácii festivalu.

Lukáš Hrošovský

Pracovník s mládežou a riaditeľ združenia SYTEV, ktoré organizuje vzdelávacie aktivity pre mladých. Keď vystúpil voči extrémistom na Kysuciach, začali mu chodiť nenávisťné listy. Jeho blízki si na aute našli prepichneté gummy, on v zvončeku

FOTO: ROBERT TAPPERT

zápalky, až napokon odišiel za prácou s mládežou do Trnavy.

Dôvody ocenenia Tomáša Bálinta a Lukáša Hrošovského zhrnula za Radu Bielej vrany spoluzakladateľka ocenenia Zuzana Wienk: „Z histórie poznáme, aké je nebezpečné, keď necháme beztrestne v spoločnosti narastať nenávisť a urobíme z ľudí terče. Odtiaľ býva už len krôčik k reálnemu násiliu. Biela vrana sa tento rok postavila za ľudí, ktorí takú nenávisť zakúšajú, aby poprosila verejnosť o návrat ku vzájomnej úcte, empatii, dialógu a hľadaniu spoločného základu, kým nie je neskoro.“

YT

Druhým oceneným sa stal

Peter Sabaka

Infektológ na bratislavských Kramároch, ktorý počas pandémie Covidu zachraňoval ľudské životy v prvej línii a bol jedným z najviditeľnejších hlasov poskytujúcich verejnosti vitálne dôležité odborné informácie. Preto čelil rozsiahlej nenávisti, ktorá vstupovala až do osobného priesto-

ru. S predstaviteľmi dezinformácií a extrémizmu sa rozhodol dôsledne súdiť, aby sa v spoločnosti nerozšírilo zastrašovanie bez akejkolvek ujmy.

FOTO: ROBERT TAPPERT

Ocenenie Biela vrana získal ako poďakovanie za službu verejnosti v extrémne vysilujúcom období, kedy už popri vyčerpávajúcej lekárskej službe prevzal väčšie bremeno spoločenskej zodpovednosti a nevzdal sa ani napriek sústredeným útokom, naopak, rozhodol sa súdnymi procesmi ukázať, že sloboda slova nemôže existovať bez zodpovednosti a rešpektu k iným ľudským bytostiam, a tým posilniť práva aj iných obetí rozsiahlej nenávisti ako i celé demokratické prostredie.

YT

Tretie tohtoročné ocenenie udelila Rada Bielej vrany sociológovi, spisovateľovi, diplomatovi Martinovi Bútorovi za dlhodobý prínos.

Martin Bútor bol znejúcim kritickým hlasom už počas komunistického režimu, čo mu významne skomplikovalo profesijný život. Počas

revolúcie v Novembri 89 sa stal autorom mnohých jazykových symbolov a posolstiev občianskeho hnutia, aj počas celého následného života ostal aktívnym občanom, dôležitým spoločenským hlasom a významne sa pričinil o naše ukotvenie v západných medzinárodných štruktúrach.

Hodnoty Martina Bútoru preveril celý jeho život, autoritatívne podmienky a mnohé kontexty. Celým svojím životom ukazuje, že hlasom pravdy a v súlade s vnútorným presvedčením môže byť človek v akomkoľvek režime.

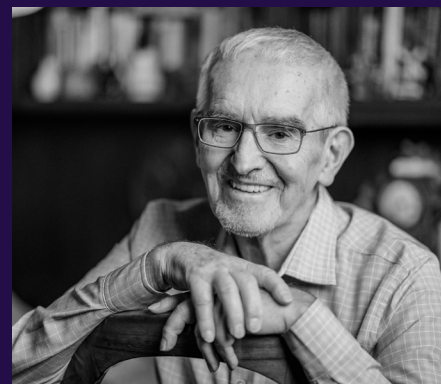

FOTO: ROBERT TAPPERT

„Krajina, ktorá by mala vo svojom verejnom živote viac Martinov Bútorov, by bola nepochybne krajinou, v ktorej by sa žilo šťastnejšie a spokojnejšie. Takých ľudí však žiaľ viac nemáme. Takých, ktorí za svoj život nikdy neuhnú a nesklonia sa pod žiadnymi tlakmi, a pritom nikdy nerozdeľujú. Martin Bútor stelesňuje takú verejnú postavu, dôsledne a neprestajne spájajúcu Slovensko, pretože to je v jeho ľudskej, spoločenskej a politickej prirodzenosti. Dnes je Martin Bútor osobitne dôležitý: už len preto,

že je stelesnením viery v občiansku spoločnosť, ktorá, ako sa ukazuje, bude na Slovensku znovu pod palbou," členka Rady Bielej vrany Marta Šimečková zhrnula bližšie dôvody ocenenia.

YT

Aj v roku 2023 sa slávnostné odovzdávanie ocenení konalo 17. novembra v Slovenskom národnom divadle, tentokrát v sále činohry. Biele vrany zažili potlesk a poďakovanie od vyše 500 ľudí, povzbudiť ich prišla aj prezidentka SR Zuzana Čaputová.

Divákov slávnosťou sprevádzal moderátor Martin Staňo. Program dopĺňal hlas speváka Erika Žigmunda alias Erø-a, hudba kapely Bez ladu a skladu a odovzdávanie uzatvorila

legenda Nežnej revolúcie Michael Kocáb so skupinou Karpatské chrbáty. Podujatie opätovne vysielala naživo RTVS. Stream z podujatia prenášali mediálni a ďalší partneri ocenenia aj na svojich sociálnych sieťach.

Počas večera sme historicky prvýkrát odovzdali aj detskú cenu odvahy – Vraniaka Albína, hrdinu knižky Zuzany Wienk. Ocenenie za plnenie „vraniakovej výzvy“ získala Nela Prokopovičová a jej spolužiaci z 2.A Súkromnej základnej školy v Košiciach.

YT

Aj počas roka 2023 sme príbehy bielych vrán približovali ľuďom. Zuzana Wienk popularizovala v rádiách, v televízii ako aj na besedách s deťmi

v knižniciach a školách jej detskú knihu Vraniak Albín, ktorá spolu s Denníčkom odvahy inšpiruje malých hrdinov a hrdinky, aby preniesli odvahu z príbehu aj do skutočného života. Knižku ilustroval známy grafický dizajnér Adrián Macho.

Začiatkom roka sme v spolupráci s partnermi zorganizovali diskusiu s názvom Body zlomu, ktorá reagovala na piate výročie vraždy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej a na prvé výročie brutálnej ruskej invázie na Ukrajinu. Hostkou Zuzany Wienk bola prezidentka Zuzana Čaputová.

Na jeseň sa nám vďaka podpore verejnosti a priateľov ocenenia podarilo na jeho organizáciu vyzbierať vyše šesťtisíc eur.

TÍM BYSTRÍN

Zuzana Wienk

riaditeľka

Martin Buňo

komunitný manažér

Lucia Jakubíková

manažérka komunity

Patrícia Malíková

koordinátorka eventov a projektov

Jano Kaločaj

projektový manažér Bystrín a Bielej vrany

Jana Gombošová

marketingová manažérka
a šéfredaktorka

Gabriela Grossmannová

finančná a office manažérka

Marianna Potanovičová

redaktorka a PR analytička

Pavol Lacko

redaktor, overovateľ

Lucia Matejová

redaktorka

Nicol Rácová

redaktorka

Ivan Gaža

web a grafika

RADA BYSTRÍN

Martin Bajaník

grafická dizajnér, majiteľ
Pekne & dobre

Gábor Bindics

zakladateľ Aliancie Stará tržnica, MIB

Lucia Pašková

podnikateľka, filantropka,
zakladateľka CURADEN, s. r. o.

Milan Šimečka

publicista, komentátor Denníka N

Adrian Vyčítal

investor, podnikateľ, managing
partner IPM Group

RADA BIELEJ VRANY

Marek Adamov

riaditeľ kultúrneho centra
Stanica-Záriečie zo Žiliny

Eva Kováčechová

právnička a zástupkyňa Via Iuris

Tomáš Němeček

právnik, publicista

Daniel Pastirčák

kazateľ Cirkvi bratskej

Táňa Pauhofová

herečka SND

Marta Šimečková

publicistka a zakladateľka
Amnesty International

Zuzana Wienk

riaditeľka Bystrín

ĎAKUJEME

Veľké poďakovanie patrí všetkým našim podporovateľkám a podporovateľom, ktorí nás v roku 2023 podporili finančne, alebo nám venovali svoj čas a expertízu.

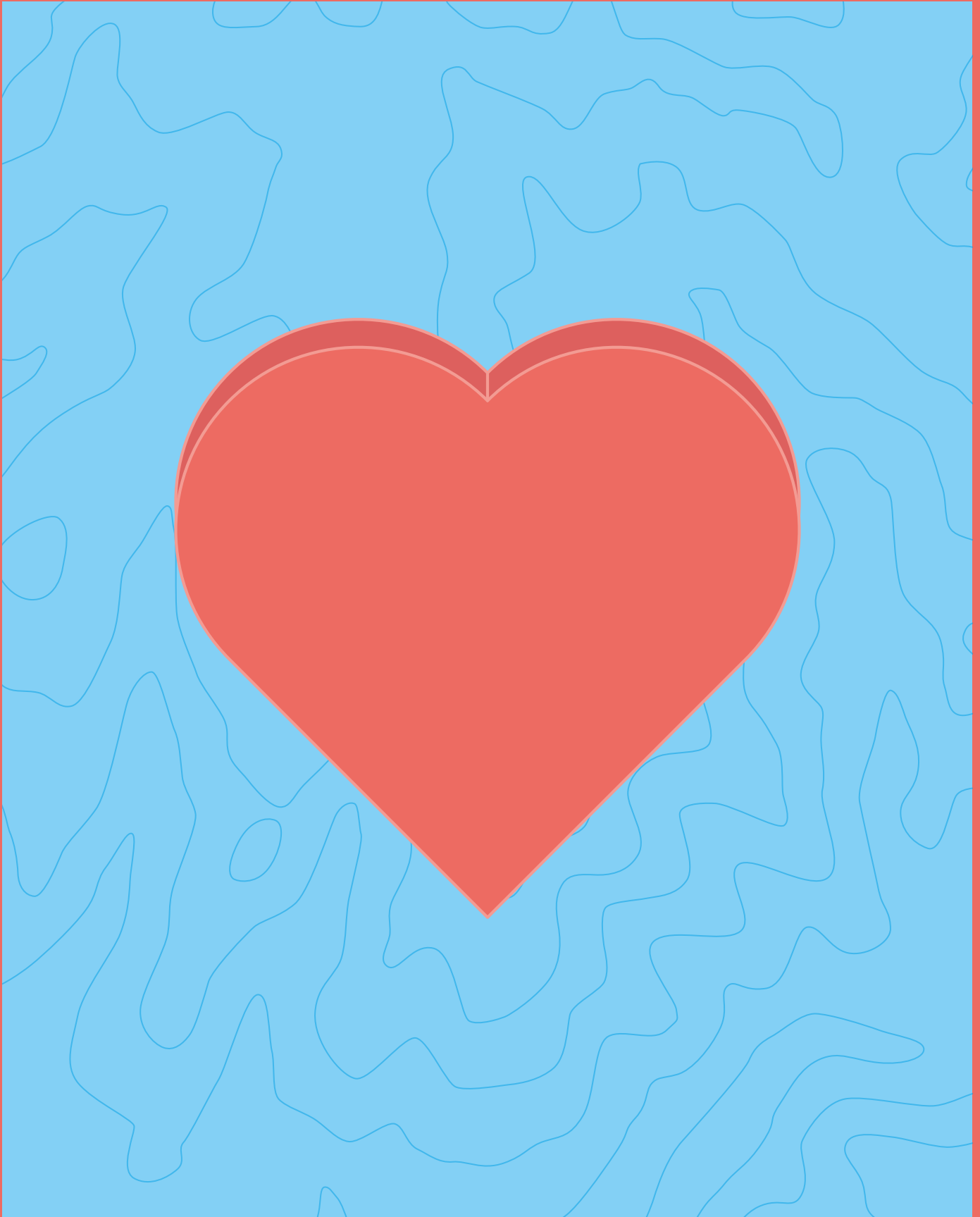
Bez tejto našej komunity darcov by nemohla existovať naša pomoc komunitám a jednotlivcom po celom Slovensku ani všetky užitočné spojenia, ktoré tvoria stále pevnejšiu sieť dobra.

„Všade v teréne stretávame obrovskú zásobárň skúseností, ľudskej energie a odhodlania

napriek nepriaznivej situácii. Dáva nám to veľkú nádej, že má zmysel ľudí prepájať a posilňovať. Z každého stretnutia odchádzame všetci viac usmíati a nabití. **Ďakujeme srdečne, že ste nás v tom podporili! Dá nám to čas a kapacity pokračovať tak dlho, ako bude treba na vybudovanie aktívnej občianskej spoločnosti.**“

Zuzana Wienk

Viac o možnostiach podpory nájdete na bystriny.sk.

FINANCIE

Príjmová časť

V roku 2023 Bystriny úspešne získali plánované množstvo finančných zdrojov. Chceli by sme srdečne poďakovať všetkým, ktorí stáli pri nás a podporili našu prácu a projekty. Dosiahli sme úspech v rôznych grantových výzvach a získali podporu od významných inštitúcií a partnerov s vysokou prestížou.

Opis významných položiek prijatých darov, osobitných výnosov, zákonných poplatkov a iných výnosov

Prijaté dary	2 348,65 €
Prijaté príspevky od právnických osôb	169 772,13 €
Prijaté príspevky od fyzických osôb	46 345,15 €
Príspevky z podielu zaplatenej dane	2 724,69 €
Tržby za vlastné výrobky	12 228,22 €
Tržby z predaja služieb v rámci hlavnej činnosti	23 853,90 €
Iné ostatné výnosy	2,80 €
Zmena stavu zásob	-10 937,00 €
Spolu	246 338,52 €

Prehľad hlavných dotácií a grantov

Nadácia otvorenej spoločnosti	14 269,73 €
Nadácia ORANGE	57 211,11 €
PORTICUS VIENNA GmbH	50 000,00 €
Nadácia Slovenskej sporiteľne	16 000,00 €
Férová nadácia O2	10 000,00 €
Spolu	147 480,84 €

Výdavková časť

Vzhľadom na naše poslanie, zriaďovaciu listinu a charakter činnosti sa najväčšia časť výdavkov Bystriny o.z. zameriava na realizáciu projektov, organizáciu podujatí, ako je napríklad Biela vrana, a na úhradu odmien subdodávateľom.

Týmto by sme radi vyjadrili vďaku nielen našim partnerom a subdodávateľom, ale aj mnohým dobrovoľníkom a expertom, ktorí s nami spolupracovali a pomáhali nám pri realizácii aktivít bez nároku na odmenu.

Opis významných nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitné náklady a iné ostatné náklady

---

Spotreba materiálu	4 806,04 €
Cestovné	2 583,01 €
Náklady na reprezentáciu	10 891,55 €
Ostatné služby	223 359,50 €
Ostatné dane a poplatky	36,90 €
Dary	2 268,90 €
Iné ostatné náklady	150,33 €
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	512,54 €
Spolu	244 608,77 €

Výkaz ziskov a strát

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

IČO 42271118

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu		
a	b	c	1	2	3	4	
501	Spotreba materiálu	01	4769,84	36,20	4806,04	11744,09	
502	Spotreba energie	02					
504	Predaný tovar	03					
511	Opravy a udržiavanie	04					
512	Cestovné	05	2583,01		2583,01	5229,54	
513	Náklady na reprezentáciu	06	10891,55		10891,55	10860,14	
518	Ostatné služby	07	213860,07	9499,43	223359,50	244364,21	
521	Mzdové náklady	08					
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09					
525	Ostatné sociálne poistenie	10					
527	Zákonné sociálne náklady	11					
528	Ostatné sociálne náklady	12					
531	Daň z motorových vozidiel	13					
532	Daň z nehnuteľností	14					
538	Ostatné dane a poplatky	15	36,90		36,90	292,63	
541	Zmluvné pokuty a penále	16				6,00	
542	Ostatné pokuty a penále	17					
543	Odpísanie pohľadávky	18					
544	Úroky	19					
545	Kurzové straty	20				0,19	
546	Dary	21	2268,90		2268,90	6363,97	
547	Osobitné náklady	22					
548	Manká a škody	23					
549	Iné ostatné náklady	24	150,33		150,33	108,33	
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25	512,54		512,54		
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26					
553	Predané cenné papiere	27					
554	Predaný materiál	28					
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29					
556	Tvorba fondov	30					
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31					
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32					
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33					
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34					
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35					
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36					
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37					
Účtová trieda 5 spolu		r. 01 až r. 37	38	235073,14	9535,63	244608,77	278969,10

MF SR 2021

Strana 5

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39		12228,22	12228,22	4844,64
602	Tržby z predaja služieb	40	20849,00	3004,90	23853,90	3303,60
604	Tržby za predaný tovar	41				
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44	-4600,17	-6336,83	-10937,00	
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53				
645	Kurzové zisky	54				26,28
646	Prijaté dary	55	2348,65		2348,65	2338,00
647	Osobitné výnosy	56				
648	Zákonné poplatky	57				
649	Iné ostatné výnosy	58	2,80		2,80	2,79
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od právnických osôb	68	169772,13		169772,13	239144,25
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	46345,15		46345,15	35491,85
664	Prijaté členské príspevky	70				
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	2724,67		2724,67	1885,33
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73				
Účtová trieda 6 spolu r. 39 až r. 73		74	237442,23	8896,29	246338,52	287036,74
Výsledok hospodárenia pred zdanením r. 74 - r. 38		75	2369,09	-639,34	1729,75	8067,64
591	Daň z príjmov	76				252,59
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)		78	2369,09	-639,34	1729,75	7815,05

Bystriny
Gajova 4
811 09 Bratislava

info@bystriny.sk
bystriny.sk

BYSTRINY